

ЖАН-ПОЛ ДИДИЕЛОРАН

ЧЕТЕЦЪТ ОТ ВЛАКА В 6:27

Le Liseur du 6 h 27

© Jean-Paul Didierlaurent, Au diable vauvert, 2014

© Гриша Атанасов, превод от френски език

© Анелия Калева, худ. оформление на корицата

© Издателство ЕРА, София, 2016

ISBN 978-954-389-375-1Ъ

**Книгите на *ЕРА* търсете на
www.erabooks.net**

ЖАН-ПОЛ ДИДИЕЛОРАН

ЧЕТЕЦЪТ
ОТ ВЛАКА В 6:27

ЕРА

*На Сабине,
без която тази книга нямаше да я има,
на баща ми, който чрез невидимото си присъст-
вие продължава да ми вдъхва вечната си любов,
на Колет и на нейната непоколебима подкрепа.*

ЕДНО

Някои се раждат глухи, неми или слепи. Други надават първия си вик обременени от отблъскващо кривогледство, заешка устна или ужасно родилно петно насред лицето. Случва се трети да дойдат на белия свят с куц крак или изсъхнал крайник, вече мъртъв още преди да е живял. Гилен Виньол пък пристъпи в живота с бремето на злощастната игрословица, която се натрапваше от бракосъчетанието на фамилията с малкото му име: Вилен Гиньол*, Грозен Палячо – игра на думи, която закънтя в ушите му още от първите му стъпки в съществуването и никога не го остави.

Родителите му бяха пренебрегнали имената на светци от Календара на пощите за онази 1976 година, за да спрат избора си на това „Вилен“, взело се от нищото, без дори да помислят и за миг за катастрофалните последици от своите действия. ~~Изненадващо и~~ въпреки че любопитството му често

* Гиньол – популярен персонаж от панаирджийския куклен театър, създаден в началото на XIX в. – Б. пр.

бе неустойимо, той никога не се осмели да попита каква е причината за този избор. От страх да не ги постави в неудобно положение може би. А и със сигурност от страх, че баналността на отговора би го оставила незадоволен. Обичаше понякога да си представя какъв би могъл да бъде животът му, ако беше кръстен Люка, Ксавие или Юго. Дори едно Гислен би му било достатъчно, за да бъде щастлив. Гислен Виньол, истинско име, с което той би могъл да израсне телом и духом, добре защитен зад четирите безобидни срички. Вместо това бе принуден да мине през детството си с тази лепнала се за него убийствена игрословица: Вилен Гиньол. За трийсет и шест години съществуване в крайна сметка се бе научил да прави така, че да го забравят, да става невидим, за да не предизвиква смеха и подигравките, които не закъсняваха да изригнат веднага щом го забележат. Да не бъде нито красив, нито грозен, нито дебел, нито слаб. Само смътен силует на ръба на зрителното поле. Да се разтваря в пейзажа, докато не отрече сам себе си, докато не остане само някакво другаде, което никой никога не посещава. През всички тези години Гилеи Виньол прекарваше времето си в това да не съществува, освен тук, на този мрачен гаров перон, където стъпваше всяка сутрин в работен ден. Всеки ден в един и същи час чакаше крайградския влак, поставил и двете си стъпала на бялата линия, ограничаваща зоната, забранена заради риска от падане на релсите. Тази незначителна линия, нанесена върху бетона, притежаваше странната способност да го успокоява. Тук миризмата на гробница, ви-

таеща постоянно в главата му, се разсейваше като по вълшебство. И през няколкото минути, които го деляха от пристигането на влака, той я тъпчеше, сякаш се опитваше да се слее с нея, макар и съзнаващ, че така постига само илюзорно помилване, че единственият начин да избяга от варварството, което го чака там, зад хоризонта, е да се махне от тази линия, където глупаво се олюляваше от крак на крак, и да се прибере вкъщи. Да, би било достатъчно просто да се откаже, да се върне в леглото си и да се сгуши в още топлата вдлъбнатина, оставена от тялото му през нощта. Да заспи, за да избяга. Но в крайна сметка, младият мъж всеки път се примиряваше и оставаше на бялата линия, слушаше как малката тълпа от редовни пътници се скупчва зад него, докато погледите им пронизваха тила му и предизвикваха леко парене, което му припомняше, че все още е жив. С течение на годините другите пътници си бяха изработили към него онова снизходително отношение, което си запазваме за кротките луди. Гилен беше едно дихание, което през двайсетината минути, колкото продължаваше пътуването, ги изтръгваше за малко от монотонността на дните.

ДВЕ

Влакът спря до перона със скърцане на спиращки. Гилен се отскубна от бялата линия и се изкачи по стъпалата. Тясното стъгаемо столче вдясно от вратата го очакваше. Той предпочиташе твърдостта на оранжевата спускаща се седалка пред мекотата на пейките. С времето седалката се бе превърнала в част от ритуала. В акта на свалянето ѝ имаше нещо символично, което му вдъхваше увереност. Докато вагонът потегляше, той извади от коженото куфарче, с което никога не се разделяше, картонената папка. Открехна я внимателно и извлече измежду двете бонбоненорозови попивателни, които се намираха вътре, първото листче. Тънкият разкъсан лист с орфан горен ляв ъгъл се люшна в пръстите му. Беше страница от книга, формат 13х20. Младият мъж я изучава известно време преди да я постави отново върху попивателната. Лека-полека във вагона настана тишина. Тук-там прозвучаха неодобрителни „Шшт“, за да

накарат да замлъкнат малкото разговори, които отказваха да угаснат. Тогава, както всяка сутрин, след едно последно прочистване на гърлото Гилен започна да чете на глас:

Вцепенено и занемяло от изумление, детето беше приковало поглед в мяташото се животно, окачено на портата на обора. Мъжът приближи ръка към гърлото, в което туптеше живот. Напеченото острие потъна безшумно в белия пух, топъл гейзер бликна от раната и опръска кипката му с яркочервени капчици. Бащата, с навити ръкави до лактите, направи разрези с няколко точни движения. След това бавно задърпа с мощните си ръце кожата, която започна да се смъква като обикновен чорап. Тогава в цялата си голота се разкри стройното мускулесто тяло на заека, още димящо от приключилия живот. Главата се люшкеше, грозна и костелива, с две облещени очи, втренчени в нищото дори без намек за укор.

Докато раждащият се ден напираше през замъглените прозорци, текстът се изливаше от устата му в дълга нишка от срички, прекъсвана тук и там от мълчания, в които се вклиняваше шумът на носещия се влак. За всички пътници, присъстващи във вагона, той беше четецът, странният тип, който всеки работен ден от седмицата прочиташе с ясен и висок глас по няколко страници, извадени

от куфарчето му. Бяха фрагменти от книги без никаква връзка помежду си. Откъс от кулинарна рецепта можеше да съжителства със страница 48 от последния „Гонкур“, абзац от криминален роман да последва страница от историческа книга. За Гилен контекстът не беше важен. Единствено актът на четенето имаше значение в очите му. Изричаше текстовете с едно и също ожесточено прилежание. И всеки път магията се случваше. Думите, напускащи устните му, отнасяха със себе си по малко от онова отвлечение, което го задушаваше с приближаването към фабриката:

Най-накрая острието на ножа разтвори вратата на мистерията. С един дълъг разрез бащата разпори корема на животно, който изблъква димящите си вътрешности. Броеницата на червата се изплъзна, сякаш нетърпелива да напусне туловището, в което беше затворена. От заека остана само малко, окървавено телце, загърнато в някакъв парцал. През следващите дни се появи нов заек. Друга топка от бяла козина, която подскачаше на топло в кафеза, със същите кървавочервени очи, съзерцаващи детето от царството на мъртвите.

Без дори да вдигне глава, Гилен взе внимателно втори лист:

Мъжете инстинктивно се хвърлиха по очи с неистов спремеж да се заровят, да се

закопаят още по-дълбоко в лоното на тази земя защитница. Някои дълбаеха почвата с голи ръце, като побеснели кучета. Други, свити на кълбо, излагаха беззащитните си гърбове на смъртоносните шрапнели, свистящи отвсякъде. Всички се припискаха надолу по някакъв рефлекс, произхождащ от началата на времето. Всички освен Жозеф, Жозеф, който беше останал прав наред хаоса и с безсмислен жест бе прегърнал дънера на голямата бяла бреза пред себе си. През разрезите, набраздяващи ствола, от дървото се процеждаше гъста смола, едри сълзисок, които избиваха върху кората, преди да се стекават бавно. Дървото се изливаше също като Жозеф, чиято пареща урина се спичаше по бедрата му. С всяка нова експлозия брезата се разтърсваше до бузата му, потреперваше в ръцете му.

Младият мъж успя да пробяга с поглед десетина страници, ексхумирани от куфарчето му, докато влакът пристигне на гарата. На небцето му още изbledняваше отпечатъкът от последните произнесени думи, когато огледа другите пътници за първи път след влизането си във вагона. Както обикновено, откри по лицата им разочарование и дори тъга. То продължи само миг, колкото за едно отръскване. Вагонът се изпразни бързо. Той стана на свой ред. Седалката изтрака сухо и се сгъна сама. Клапа за край. Жена на средна възраст прошепна дискретно „благодаря“ в ухото му. Гилен ѝ се усмихна.

Как да им обясни, че не го прави за тях? Напусна безропотно топлината на вагона, оставяйки след себе си страниците от деня. Харесваше му да знае, че са там, уютно сгуснени между седалката и облегалката, далеч от разрушителния трясък, от който се бяха спасили. Навън дъждът валеше двойно по-силно. Както всеки път при приближаването към фабриката, в главата му зазвуча дрезгавият глас на стария Джузепе. „Не си създаден за това, малкият. Още не си го разбрал, но не си създаден за това!“ Знаеше за какво говори старецът, който не бе намерил нищо по-добро от евтиното червено вино, за да си дава кураж да продължи. Гилен не беше го послушал, наивно вярвайки, че рутината в крайна сметка ще оправи всичко. Че тя ще захлупи съществуването му като есенна мъгла и ще анестезира мислите му. Но въпреки изминалите години гаденето всеки път атакуваше гърлото му при вида на високата, мръсна и порутена заводска ограда. Зад нея се спотайваше Нещото, скрито добре от погледите. Нещото, което го очакваше.